СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Компонента освітньої програми – *обов'язкова*
(*4 кредити*)

Освітньо-професійна програма	«Середня освіта (Географія)»
Спеціальність	А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Галузь знань	А Освіта
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Чубрей Олександра Степанівна, д. пед. н., професор https://ecogeo.cv.ua/чубрей-олександра-степанівна/
Контактний тел.	+380996493424
E-mail:	o.chubrey@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	*https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8857*
Консультації	Пятниця 13.00-14.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс "Вступ до спеціальності" є пропедевтичним освітнім компонентом для студентів спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), освітньо-професійної прорами «Середня освіта (географія)». Дисципліна закладає основи професійної ідентичності, академічної культури, мотивації до педагогічної діяльності й готує здобувачів до опанування фахових дисциплін і педагогічної практики.

Мета навчальної дисципліни – сформувати у здобувачів освіти цілісне уявлення про професію вчителя географії як сучасну педагогічну спеціальність, вивчити історію шкільної географічної освіти, ознайомити з особливостями змісту, структурою та перспективами розвитку географічної освіти в закладах середньої освіти України, розкрити суспільну значущість та місію вчителя географії в умовах Нової української школи; забезпечити усвідомлення студентами специфіки майбутньої професійної діяльності, її ролі у вихованні, розвитку та соціалізації особистості; сприяти формуванню мотивації до педагогічної праці, професійної ідентичності, академічної культури та готовності до оволодіння фаховими дисциплінами.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Змістовий модуль 1. **«Сучасний учитель географії: професія, стандарти, виклики і розвиток»**	
Тема 1. Професія вчителя географії: місія та суспільна довіра	
Тема 2. Нормативна основа освіти України	

Тема 3. Професійний стандарт учителя ЗЗСО	
Тема 4. Нова українська школа: цінності й компетентнісний підхід	
Тема 5. Міжнародні рамки компетентностей	
Тема 6. Цифрова компетентність учителя	
Тема 7. Сучасні виклики: освіта під час війни та відновлення	
Тема 8. PISA як інструмент освітньої політики	
Змістовий модуль 2. «Сучасний освітній простір учителя географії: компетентності, доброчесність і розвиток»	
Тема 9. Портрет учня НУШ і профіль випускника	
Тема 10. Академічна доброчесність і культура доказів	
Тема 11. Цифрова трансформація освіти в Україні	
Тема 12. Безпека та охорона праці в освітньому процесі	
Тема 13. Глобальні тренди в освіті й порівняльна педагогіка	
Тема 14. Дизайн навчального середовища	
Тема 15. Планування власної професійної траєкторії	

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

- При вивченні курсу «Вступ до спеціальності» рекомендується використовувати таки методи навчання: проблемно-пошукові завдання – дискусії, аналіз педагогічних ситуацій, мозковий штурм;
- практичні вправи та рольові ігри – моделювання уроку, педагогічних ситуацій, тренінги комунікації;
- метод проєктів – індивідуальні й групові міні-проєкти, презентації;
- аналіз джерел і освітніх документів – ознайомлення з програмами, стандартами, професійними вимогами.

Неформальна освіта

Неформальна освіта за темами курсу. Форми неформальної освіти: очна (тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні тощо), дистанційна (дистанційні курси, семінари, конференції, вебінари).

Де здобути: неурядові установи, приватні особи, платформи дистанційного навчання, онлайн платформи (На Урок, Prometheus, EdEra тощо).

Оцінювання 0,5 бала за 1 год. навчання.

Зустріч зі стейхолдерами та ментарами

Впрдовж вивчення курсу під час проведення лекційних занять а також в позааудиторний час вібуватимуться зустрічі зі стейкхолдерами та менторами. Цінним є можливість проведення тренінгів практикуючими вчителями, психологами тощ.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

***Поточний контроль*:**

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- реферати;
- есе;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи.

Підсумковий контроль – *залік.*

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна

1. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти, 2021. 350 с.
2. Басюк Н.А. Вступ до спеціальності: методичні рекомендації до практичних занять. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 56 с.
3. Добенько О.В., Бондаренко Є.А. Педагогічна техніка: Навч. посібник / За заг. ред. Л.М.Романишиної. Тернопіль, 2000. 132 с.
4. Ілащук О. В., Шурубура С. Т. Формування позитивного психологічного мікроклімату педагогічного колективу. Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області. 2021. 201 с.
5. Маляр Л.В., Ваколя З.М. Особливості мотивації учнів до навчальної діяльності. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 82. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2021. С.102-107.
6. Нова українська школа: порадник для вчителя. За заг.ред. Н.М.Бибик. Київ: Літера, ЛТД, 2019. 208 с.
7. Педагогічна освіта і професійна підготовка в сучасному соціокультурному середовищі: монографія / Товканець Г.В. та колектив авторів / За заг.ред. Товканець Г.В. Мукачево: Редакційно-видавничий центр. 2018. 302 с.
8. **Чубрей О. С.** Система підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу: [моногр.]. Чернівці: Технодрук, 2020. 376 с.

Додаткова

1. Лавринченко Н. М. Проблеми і перспективи реформування освіти України на компетентнісних засадах. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2017. Вип. 1 (33). С. 10–17.
2. **Чубрей О. С.** Сучасний стан та перспективи професійної підготовки майбутніх вчителів географії. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді:* зб.

наук. праць. Київ, 2017. Вип. 21, кн. 3, т. 4. Темат. вип. «Вища освіта України у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». С. 550–558.

3. **Chubrei O.** Concepts and Requirements for the Structural-Functional Model of the Professional Trainings System of Future Geography Teachers. *Journal of Education, Health and Sport.* 2019. № 9 (10). P. 166–171. URL: http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/7596.

4. **Chubrei O.** Relationship of Compositions, Criteria and Indicators of Preparation of a Future Geography Teacher to Professional Activities on the Basis of a Competence Approach. *Journal of Education, Health and Sport.* 2019. № 9 (8). P. 1007–1013. URL: http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/747.

5. **Чубрей О.** Професійна підготовка майбутніх вчителів географії в історичній ретроспективі. *Педагогічний дискурс:* зб. наук. праць. Хмельницький, 2019. Вип. 27. С. 72–76.

6. **Чубрей О.** Рівні підготовленості майбутніх вчителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу. *Молодь і ринок:* щомісячн. наук.-пед. журн. Дрогобич, 2019. № 11 (178). С. 120–124.

7. **Чубрей О. С.** Авторська структурно-функціональна модель професійної підготовки майбутніх вчителів географії до професійної діяльності. *Інноваційна педагогіка:* наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 16, т. 1. С. 161–165.

8. **Чубрей О. С.** Авторська технологія підготовки майбутніх вчителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу. *Інноваційна педагогіка:* наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 18, т. 2. С. 129–132.

9. **Чубрей О. С.** Генезис професійної підготовки майбутніх вчителів географії. *Інноваційна педагогіка:* наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 17, т. 1. С. 176–180.

10. **Чубрей О. С.** Особистісно-розвивальні структурні складники підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності в умовах трансформації освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах:* зб. наук. праць. Запоріжжя, 2019. № 65, т. 2. С. 155–159.

11. **Чубрей О. С.** Особливості професійної підготовки майбутніх учителів географії в країнах дальнього зарубіжжя. *Молодий вчений:* наук. журн. 2019. № 4 (68). С. 82–85

12. Yavorska V., Kolomiyets K., Trigub V., Hevko I., **Chubrei O.** Problems of formation of ecological networks for environmental safety of Odesa region. Проблеми формування екологічних мереж екологічної безпеки Одеської області. *IV International Scientific Congress Society of Ambien tIntelligence.* 2021.P. 1-7.

13. Яворська В.В., **Чубрей О.С.,** Підгірна В.Н., Ємчук Т.В., Ячнюк М.О. Професійна підготовка майбутніх учителів географії в педагогічній теорії і практиці. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2021. Вип. 75. Т. 3. С. 160-164.

14. **Чубрей О.С.,** Данілова О.М., Ємчук Т.В., Ячнюк М.О. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх учителів географі. *Інноваційна педагогіка*. 2021. № 34, т. 2. С. 136–140.

15. Заячук М.Д., **Чубрей О.С.,** Яворська В.В. Сучасні тенденції реформування підготовки майбутніх учителів географії в закладах вищої освіти України. *Інноваційна педагогіка*. 2021. № 39. С. 147–151.

16. **Чубрей О.,** Мудренко А., Шепель О. Формування професійної компетентності студентів в умовах адаптивно-цифрового середовища закладу вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук:* міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: 2021. Вип. 46. Том 2. С. 185-193.

17. **Чубрей О.С.,** Данілова О.М., Підгірна В.Н. Науковий доробок економіко-географічної школи Чернівецького університету *Інноваційна педагогіка.* Київ, 2022.Вип. 4. Т.1 С. 37-40.

18. **Чубрей О.С.**, Підгірна В.Н., Ємчук Т.В, Ілку В.В. Сучасні аспекти викладання географії (на прикладі науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»). *Наукові записки [Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка]*. Сер.: Педагогічні науки. Кропивницький, 2022. № 205. С. 73-78.

19. Ємчук Т.В., **Чубрей О.С.,** Ячнюк М.О. Діагностика здатності майбутніх вчителів географії до професійного самовдосконалення. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.* Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 86. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С 77-84.

20. Ємчук Т.В., **Чубрей О.С.** Методичні рекомендації до підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи (зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)): метод. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 86 с.

21. **Чубрей О.С.,** Ємчук Т.В. Навчальні програми спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)» та 106 «Географія» кафедри економічної географії та екологічного менеджменту / за ред.: О.С. Чубрей, Т.В. Ємчук. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 188 с.

22. **Чубрей О.С.,** Кушнір Ж.Д. Використання інноваційних інструментів на основі штучного інтелекту як одного з елементів інтерактивних технологій на уроках географії**.** Інноваційна педагогіка. № 69, Т. 2. 2024. С 27-31.

23. Кібенко Л.М., Чередник Л.М., **Чубрей О.С.,** Інноваційні практики у неформальній та інформальній освіті: зарубіжний досвід. Вісник науки та освіти. № 1(31). 2025. С 1272-1282.

24. **Чубрей О.С.,** Брюховецька І.В., ПлетеницькаЛ.С. Сталий розвиток 2030: Трансформація освітньої системи і нова педагогічна парадигма. Вісник науки та освіти. № 3(33). 2025. С 1592-1601.

25. **Чубрей О.С.,** Єремія Г.І., Підгірна В.Н. Розвиток рефлексивно-прогностичної компетентності майбутніх географів засобами змішаного навчання. Наукові інновації та передові технології. Випуск №6 (46). 2025. С. 1354-1362.

26. **Чубрей О.С.** Прогностична компетентність майбутніх бакалаврів з географії: підходи до формування. Актуальні питання у сучасній науці. №6 (36). 2025. С. 1297-1310.

Інформаційні ресурси

1. Бахрушин В. Українська Вікіпедія – чи є вона якісним освітнім ресурсом? http://education-ua.org/ua/articles/265-ukrajinska-vikipediya-chi-e-vona-yakisnim-osvitnim-resursom.

2. Демократична школа [Електронний ресурс] / Програма підтримки освітніх реформ в Україні «Демократична школа». — Режим доступу: https://www.schools-for-democracy.org/pro-prohramu

3. Закон України «Про освіту» : Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text

4. Закон України «Про повну загальну середню освіту» : Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text

5. Закон України «Про вищу освіту» : станом на 1 лип. 2014 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.

56. Зрозуміло про академічну доброчесність. Інфографіка для школярів. [Електронний ресурс] / Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project — SAIUP). — Режим доступу: https://saiup.org.ua/resursy/zrozumilo-pro-akademichnu-dobrochesnist-infografika-dlya-shkolyariv/

7.Кен Робінсон, Лу Ароніка. «Школа майбутнього» [Електронний ресурс] / Видавництво «Літопис», 2016 — Режим доступу: http://www.litopys.lviv.ua/content/shkola-maybutnogo http://istoriya-mova.info/shkola-maybutnogo-kena-robinsona-uk/

9. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]- Режим доступу:https:// www.kmu.gov.ua /.../ukrainska- shkola-compressed.pd...

10. Критичне мислення для освітян [Електронний ресурс] / Терно Сергій, Степанова Наталія, Горбачов Сергій. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. — Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+CTFT101+2017_T3/about
11. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0075-04.
12. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері загальної середньої освіти. http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0072-04.
13. Партнерство: громада — батьки — вчителі — діти [Електронний ресурс] / Європейський центр імені Вергеланда. — Режим доступу: http://ukr.theewc.org/Content/Rezultati-proektiv/Partnerstvo-gromada-bat-ki-vchiteli-diti
14. Професійний стандарт за професіями. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text
15. Реалізація індивідуальних освітніх траєкторій учнів в освітньому середовищі багатопрофільної школи [Електронний ресурс] / Science and Education a New Dimension.
16. П'ять правил поведінки для батьків в Viber і месенджері [Електронний ресурс] / Лещенко Валерія. 4 mama — Режим доступу: http://4mama.ua/uk/mom/active-mom/5997-5-pravil-povedinki-dlya-batkiv-v-viber-i-mesendzheri
17. Школа — територія прав людини [Електронний ресурс] / Навчально-методичні матеріали з освіти у сфері прав людини для загальноосвітніх навчальних закладів — учасників проєкту «Школа — територія прав людини». Українська Гельсінська спілка. Режим доступу: https://helsinki.org.ua/publications/materialy-navchalno-praktychnoho-kursu-shkola-terytoriya-prav-lyudyny/
18. Як побудувати індивідуальний план розвитку дитини [Електронний ресурс] / Портал «Освіторія». — Режим доступу: https://osvitanova.com.ua/posts/1619-yak-pobuduvaty-indyvidualnyi-plan-rozvytku-dytyny
19. Estimation of growth kinetic parameters in batch fermentation. http://iitd.vlab.co.in/?sub=63&brch=177&sim=1348&cnt=2823.
20. Pedagogy and Psychology, V (54), Issue: 126, 2017. P. 47-52. — Режим доступу: http://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/n._a._tarasenkova_i._v._lovianova_n._p._zheleznyak_b._j._okunev_implementation_of_individual_educational_trajectories_of_pupils__in_educational_environment_of_multiprofile_school.pdf

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✔ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
https://drive.google.com/file/d/1BS1VZK8HO70zfR0sftjGLs5mVrOCN6d4/view

✔ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://drive.google.com/file/d/1129BTy9rek_BoPZKFJWvc8JCEz0RVE5R/view

Детальна інформація щодо вивчення курсу «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни